

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જૂન/જુલાઈ: 2013

- સૂચના : 1. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.
2. જ્યાં સુધી ખંડનિરીક્ષક ન જણાવે ત્યાં સુધી જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું નહિ.
3. જવાબપત્રકની પાછળ આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચ્યા બાદ જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું.
4. પરીક્ષાર્થીઓએ પ્રશ્નપત્ર અને જવાબપત્ર બંને ખંડ-નિરીક્ષકને એક સાથે પરત કરવાનું અનિવાર્ય છે. આથી કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પ્રશ્નપત્ર પોતાની સાથે લઈ જવાનો આગ્રહ રાખવો નહિ. પ્રશ્નપત્ર સાથે લઈ જનાર વિદ્યાર્થી આ પરીક્ષા માટે ગેરલાયક ઠરશે.
5. વૈકલ્પિક પસંદગીના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે ચાર વિકલ્પ જણાવ્યા છે. જેમાંથી એક સાચો હોવાની શક્યતા છે. સાચો જવાબ પસંદ કરી જવાબપત્રકમાં યોગ્ય ખાનામાં (X) નિશાની કરો.
6. જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

અભ્યાસક્રમ : સર્ટિફિકેટ ઈન નેચરોપેથી (CIN)

નોંધણી નંબર: _____

પાઠ્યક્રમ : નૈસર્ગોપચારના સિદ્ધાંતો CIN-01

તારીખ : 27/06/2013

સમય : 11.00 to 02.00

કુલ ગુણ : 100

1	કુદરતી ઉપચારના પ્રણેતા વિખ્યાત ચિકિત્સક કોણ હતાં? (A) ડૉ. રામાનુજ (B) ડૉ. પીસૂનિઝ (C) ડૉ. ડેન (D) એકેય નહીં
2	ડૉ. પીસૂનિઝનું ચિકિત્સાગૃહ આરોગ્ય ઈચ્છતા લોકો માટે તીર્થધામ બની ગયું હતું. (A) ગ્રેહનબર્ગ (B) વોશિંગ્ટન (C) ન્યુયોર્ક (D) મૈસુર
3	અસંતુલિત આહાર વિહારના કારણે શરીરમાં શું ઉત્પન્ન થાય છે? (A) વિષદ્રવ્યો (B) અમૃત (C) પાણી (D) એકેય નહીં
4	દર્દીની કઈ શક્તિ વધારવામાં આવે તો રોગો સ્વયં જ દૂર થાય છે? (A) બિનઅસરકારક (B) રોગપ્રતિકારક (C) વૈદ્યકીય (D) એકેય નહીં
5	કોના સહયોગ વિના કોઈપણ ચિકિત્સક તેને રોગમાંથી મુક્તિ ન જ અપાવી શકે? (A) ડૉક્ટરનાં (B) વૈદ્યના (C) દર્દીના (D) સાજાના
6	કઈ ઉપચાર પદ્ધતિનો ઉદ્દેશ ફક્ત લોકોને સાજા કરવાનો જ નહીં પરંતુ માંદ જ ન પડાય એ કાળજી કઈ રીતે રાખવી તે શીખવવાનો છે? (A) કુદરતી (B) કૃત્રિમ (C) એલોપથી (D) હોમીયોપેથીક
7	પ્રાકૃતિક ચિકિત્સામાં શાને સૌથી અગત્યનું વસ્તુ માનવામાં આવે છે? (A) રોગનિદાન (B) ઔષધ (C) રોગ (D) એકેય નહીં
8	કેવી સ્વસ્થતા પણ શારીરિક સ્વસ્થતા જેટલી જરૂરી છે? (A) સાત્વિક (B) માનસિક (C) કૃત્રિમ (D) એકેય નહીં
9	કોણે આરોગ્યની પુનઃ પ્રાપ્તિ માટે શીતલ જલની રોગ નિવારક શક્તિ પર સંશોધન કર્યું? (A) ડૉ. પીસૂનિઝ (B) ડૉ. આર્મસ્ટ્રોંગ (C) ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈ (D) એકેય નહીં
10	યોગ એક્યુપ્રેશર માલિશ લોહચુંબક ચિકિત્સા કંપન ચિકિત્સા વગેરે ઉપચાર પદ્ધતિઓના કેવી ઉપચાર શાસ્ત્રમાં સમાવેશ કરી શકાય છે? (A) કુદરતી (B) બિનકુદરતી (C) કૃત્રિમ (D) ઝડપી
11	અઠવાડિયામાં ઓછામાં ઓછા કેટલી વાર ઉપવાસ કરવો જોઈએ? (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
12	ઉત્તમ સ્વાસ્થ્ય એ કોના સહજ સ્વભાવ છે? (A) શરીરનો (B) મનનો (C) કૃત્રિમ (D) રોગનો
13	કોણ પોતાનો સુધાર સ્વયં જ કરે છે? (A) મન (B) શરીર (C) ઉપવાસ (D) રોગ
14	એક અગત્યનું ઔષધ છે? (A) આહાર (B) વધુ આહાર (C) વિષદ્રવ્ય (D) અસંતુલિત આહાર

15	બધા જ રોગોનું ઉત્પત્તિનું કારણ એક જ છે શરીરમાં વિષો અને વિજાતીય તત્ત્વોની જમાવટ છે તેને શું કહે છે? (A) વિષદેવ્યો (B) વિષસંચય (C) અમૃત (D) સંચિત
16	નૈસર્ગોપચારના કેટલા મુખ્ય સિદ્ધાંતો છે? (A) 8 (B) 9 (C) 11 (D) 12
17	કયું સ્વાસ્થ્ય વિજ્ઞાન જીવાણુઓને રોગોની ઉત્પત્તિનું કારણ માનતું નથી? (A) કૃત્રિમ (B) કુદરતી (C) બંને (D) એકેય નહીં
18	રોગ એ શું મેળવવાનો રસ્તો છે? (A) સ્વસ્થતા (B) બિમારી (C) સાજા (D) માંદા
19	શું થવાના કારણો દૂર કરવાથી જ ઉત્તમ સ્વાસ્થ્ય મેળવી શકાય છે? (A) રોગો (B) દવા (C) કૃત્રિમ (D) વસ્તુ
20	કેવા આહાર શરીરમાં જઈને અવ્યવસ્થાઓ ઉત્પન્ન કરે છે? (A) સંતુલિત (B) અસંતુલિત આહાર (C) શુદ્ધ આહાર (D) વધુ આહાર
21	ડૉ. પેટિન કોફર કઈ યુનિવર્સિટીના ઔષધવિજ્ઞાનના પ્રોફેસર હતા? (A) વિએના (B) હાવર્ડ (C) ગુજરાત (D) મરજીવા
22	ઔષધવિજ્ઞાનના કયા પ્રોફેસરે વિદ્યાર્થીઓની સામે કોલેરાની કરોડો જીવાણુઓથી ભરેલા ગ્લાસ પી જઈને હાજર વિદ્યાર્થીઓને ચોકાવી દીધા? (A) ડૉ. રામાનુજ (B) ડૉ. પેટિન કોફર (C) ડૉ. પીસૂનિઝ (D) એકેય નહીં
23	અગ્નિનું કામ છે કોઈપણ વસ્તુને બાળવાનો તેથી જો આહાર વધુ પડતો રાંધવામાં આવે તો શું થાય છે? (A) લાભ (B) નુકશાન (C) અસરકારક (D) બિનઅસરકારક
24	કોણે માથું ઉત્તરમાં અને પગ દક્ષિણમાં રાખવાં જોઈએ? (A) પ્રાણી (B) હાથી (C) મનુષ્યે (D) એકેય નહીં
25	પૃથ્વી પર પાંચ તત્ત્વો શું થાય છે, ત્યારે કુદરતી આફતો આવે છે. (A) અસંતુલિત (B) સંતુલિત (C) વધારે (D) કૃત્રિમ
26	માનવના શરીરમાં જ્યારે કેટલા તત્ત્વો અસંતુલિત થાય છે ત્યારે શારીરિક કે માનસિક તકલીફ શરૂ થાય છે? (A) પાંચ (B) સાત (C) આઠ (D) પાંચ
27	શામાં વાયુ અને માટીનાં રજકણો છે, ગરમી અને પાણીનું પ્રમાણ છે. (A) હવા (B) અગ્નિ (C) જમીન (D) આહાર
28	પૃથ્વીની રચના કેટલા તત્ત્વોની બનેલી છે? (A) ત્રણ (B) ચાર (C) પાંચ (D) છ
29	કેવું શિક્ષણ આપવામાં આવે તો વ્યક્તિ સ્વયં નિર્ભર થઈને પોતે જ પોતાનો ડૉક્ટર બની શકે. (A) સ્વાસ્થ્ય (B) કૃત્રિમ (C) અંધવિશ્વાસ (D) એકેય નહીં
30	ન્યુમોનિયામાં શામાં સોજા થાય છે? (A) આંતરડાનો (B) ફેફસાનો (C) વાલ્વ (D) મિથર
31	કુદરતી ઉપચારમાં કઈ ચિકિત્સાને એક અભિન્ન અંગ ગણવામાં આવે છે? (A) આહાર (B) જળ (C) કંપન (D) લોહચુંબક
32	થાકેલા શરીરચંત્રને આરામનો કે વ્યવસ્થિત થવાનો યોગ્ય મોકો કે ચોક્કસ સમય માટે આહારથી દૂર રહેવું તેને શું કહેવાય? (A) અતિ આહાર (B) ઉપવાસ (C) ઉપચાર (D) એકેય નહીં
33	કયું તત્ત્વ સ્થિરતા અને જડતાની નિશાની છે? (A) આકાશ (B) જમીન (C) જળ (D) વાયુ
34	ઘરતી પર લીલા ઘાસમાં ખુલ્લા પગે ફરવાથી શું સારું રહે છે? (A) મન (B) સ્વાસ્થ્ય (C) બીમારી (D) એકપણ નહીં
35	વ્યક્તિના શરીરમાં કયું તત્ત્વ એ વ્યક્તિના શારીરિક બંધારણ છે? (A) જમીન (B) વાયુ (C) અવકાશ (D) જળ
36	જમીન તત્ત્વ વધારે હોય તો વ્યક્તિ કેવી હોય? (A) સ્થૂળ (B) દુર્બળ (C) વધારે દુર્બળ (D) એકેય નહીં

37	જળ દ્વારા કઈ શક્તિ ઉત્પન્ન કરી શકાય છે? (A) ઈલેક્ટ્રિક (B) સૂર્ય (C) કૃત્રિમ (D) એકેય નહીં
38	જળતત્ત્વનું પ્રમાણ વધે તો શું આવે? (A) દુષ્કાળ (B) પૂર (C) વાવાઝોડું (D) ધરતીકંપ
39	માનવશરીરમાં જળ એ લોહીને કેવું રાખી ફરતું રાખવાનું કાર્ય કરે છે? (A) જાડું (B) પાતળું (C) લાલ (D) એકપણ નહીં
40	જળતત્ત્વ વધી જાય તો વ્યક્તિના શરીરમાં શું આવે છે? (A) સોજા (B) મોજા (C) પાતળું (D) ઓછું
41	કયાં તત્ત્વમાં ઈલેક્ટ્રો મેગ્નેટીક એનર્જી રહેલી છે? (A) પૃથ્વી (B) જળ (C) અગ્નિ (D) વાયુ
42	વ્યક્તિ ખુલ્લા ઠંડા પાણીમાં 10 થી 30 મિનિટ તરવાનું રાખે તો તેને શું મળે છે? (A) નુકશાન (B) એનર્જી (C) પૈસા (D) નબળાઈ
43	કયા વેદમાં પણ જળને ભરોસાપાત્ર ઈલાજ તરીકે સ્વીકારવામાં આવેલું છે? (A) અથર્વવેદ (B) ઋગ્વેદ (C) સામવેદ (D) યજુર્વેદ
44	કઈ સ્મૃતિમાં જળનું એક માત્ર આંતર અને બાહ્ય શુદ્ધિકરણ માટે અપનાવવામાં આવ્યું છે. (A) મનુઃસ્મૃતિ (B) આદિસ્મૃતિ (C) પશુસ્મૃતિ (D) એકેય નહીં
45	પૃથ્વીની રચનામાં કયું તત્ત્વ એ સૂર્યપ્રકાશ છે? (A) જળ (B) અગ્નિ (C) વાયુ (D) અવકાશ
46	કયો પ્રકાશ જીવન જીવવાની શક્તિ આપે છે આનંદ અને ઉત્સાહ આવે છે. (A) (B) (C) (D)
47	માનવ શરીરના ઘણાં બધા રોગ ફક્ત કઈ ઉર્જાથી દૂર થાય છે? (A) કૃત્રિમ ઉર્જા (B) સૂર્ય ઉર્જા (C) નકારાત્મક ઉર્જા (D) એકેય નહીં
48	વિટામીન 'એ' અને 'ડી' પૂરા પાડે છે? (A) સૂર્ય ઉર્જા (B) કૃત્રિમ ઉર્જા (C) નકારાત્મક ઉર્જા (D) એકેય નહીં
49	માનવ શરીરના ઘણાં બધા રોગ ફક્ત કઈ ઉર્જાથી દૂર થાય છે? (A) કૃત્રિમ ઉર્જા (B) સૂર્ય ઉર્જા (C) નકારાત્મક ઉર્જા (D) એકેય નહીં
50	માનવશરીરમાં કયુ અગ્નિ તત્ત્વ છે? (A) માથુ (B) પગ (C) પેટ (D) હાથ
51	સજીવ અને નિર્જીવ સૃષ્ટિમાં પ્રાણ વાયુ પૂરો પાડે છે? (A) જળ (B) અગ્નિ (C) વાયુ (D) આકાશ
52	પર્વતો પર જેમ ઉપર જાય તેમ વાયુ કેવો થતો જાય છે? (A) જાડો (B) પાતળો (C) ઓછો (D) વધુ
53	હૃદયના ધબકારા એ કયા તત્ત્વનું આધિન છે? (A) વાયુ (B) જળ (C) અગ્નિ (D) પૃથ્વી
54	વ્યક્તિ શરીરમાં જો વાયુતત્ત્વ વધી જાય તો વ્યક્તિનું શરીર કેવું લાગે છે? (A) ફૂલેલું (B) સંકોચાયેલું (C) નરમ (D) ગરમ
55	કયું તત્ત્વ ઘટી જાય તો વ્યક્તિને શ્વાસ ચઢે છે, તેને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડે છે? (A) જળ (B) અગ્નિ (C) વાયુ (D) પૃથ્વી
56	વાયુતત્ત્વ એ શાનું પ્રતિક છે? (A) લાગણી (B) ક્રોધ (C) પાપ (D) પ્રણય
57	અવકાશતત્ત્વનો શું અર્થ થાય? (A) રાક્ષસ (B) દૈત્ય (C) ઈશ્વર (D) મહાત્મા
58	કયું તત્ત્વ એ સર્વોપરી સત્તા છે જે ઈશ્વરનો અંશ છે પૃથ્વીની દરેક વસ્તુમાં દરેક કાર્યમાં જોવા મળે છે? (A) પૃથ્વી (B) અગ્નિ (C) અવકાશ (D) જળ
59	વ્યક્તિના શરીરમાંથી કયું તત્ત્વ ઘટી જાય તો તેને જીવન જીવવાનો ઉત્સાહ રહેતો નથી? (A) આત્મતત્ત્વ (B) બ્રહ્મતત્ત્વ (C) જળતત્ત્વ (D) અગ્નિ

60	અગ્નિ તત્ત્વની નકારાત્મક ઉર્જા કઈ આફત લાવે છે? (A) કૃત્રિમ (B) કુદરતી (C) માનવસર્જિત (D) એકેય નહીં
61	અગ્નિ ઉર્જાથી કઈ શક્તિ ઉત્પન્ન કરી શકાય છે? (A) ઈલેક્ટ્રીક (B) કૃત્રિમ (C) જળશક્તિ (D) એકેય નહીં
62	કયુ તત્ત્વ સ્થિરતા અને જડતાની નિશાની છે? (A) આકાશ (B) જમીન (C) જળ (D) વાયુ
63	પૃથ્વીની રચના કે આખા બ્રહ્માંડમાં પાંચ તત્ત્વો સિવાય છઠ્ઠું તત્ત્વ અસ્તિત્વ ધરાવે છે? (A) હા (B) ના (C) હા કે ના (D) એકેય નહીં
64	કઈ ઉર્જાને પણ સકારાત્મક ઉર્જામાં ફેરવી શકાય છે? (A) સકારાત્મક (B) નકારાત્મક (C) બંને (D) એકેય નહીં
65	કયા તત્ત્વનું સમતોલન પણ તંદુરસ્તીનું પ્રતિક છે? (A) જળ (B) અગ્નિ (C) વાયુ (D) આકાશ
66	જમીન તત્ત્વ શાની નિશાની છે? (A) સજીવને પોષણ કરનારી (B) સ્થિરતા અને જડતાની (C) માત્ર પાણી સંગ્રહ કરનારી (D) એકેય નહીં
67	ખોરાકને રાંધવાની પ્રક્રિયા એટલે શું? (A) કાચા તત્ત્વોનો ઘટાડો કરવો (B) દ્વ્યોમાં ગુણોની વૃત્તિ કરવી (C) દ્વ્યોનો અગ્નિથી પકવવો (D) ત્રણેય
68	મળમૂત્રોનાં અવરોધ દૂર કરવા માટે..... (A) બસ્તી આપી શકાય (B) બાથ ટબમાં બેસી શકાય (C) વધારે ખોરાક ખાવો (D) ત્રણેય ઉપચાર કરી શકાય
69	અઠવાડિયામાં એકવાર ભોજનને બદલે શું કરવું? (A) ફળાહાર કરવો (B) રસાહાર કરવો (C) ઉપવાસ કરવો (D) એકેય નહીં
70	વાયુતત્ત્વને આધિન છે. (A) મગજનો વિકાસ (B) શરીરની ઊંચાઈ (C) હૃદયના ધબકારા (D) શરીરનું વજન
71	પર્વત ઉપરના વાતાવરણનો વાયુ..... (A) વધુ ઓક્સિજનયુક્ત હોય છે (B) પાતળો હોય છે (C) વધુ કાર્બનડાયોક્સાઈડવાળો હોય છે (D) ઓઝોન વાયુયુક્ત હોય છે
72	કુદરતી ઉપચાર મેળવવા માટે દર્દીઓ..... (A) માત્ર સૂર્યપ્રકાશમાં રહેલ (B) પર્વતની ટોચ પર રહેલું (C) કુદરતી વાતાવરણમાં રહેલું (D) દરિયાકિનારે રહેલું
73	જે વ્યક્તિનું આત્મબળ મજબૂત હોય. (A) તેનું શરીરનું વજન વધારે હોય (B) વિષસંચય વિહિન હોય (C) મહાભૂતો ઓછા હોય (D) મનોબળ મજબૂત હોય
74	નિયમિત પ્રાર્થના કરવાથી..... (A) શારીરિક શક્તિ વધે છે (B) રોગપ્રતિકારક શક્તિ વધે છે (C) મન શાંત રહે છે (D) શારીરિક રોગ થતા નથી
75	વ્યક્તિએ કુદરતી ઉપચારના ઉપયોગ ક્યારે કરી શકાય? (A) પાચનશક્તિ મંદ પડી હોય ત્યારે (B) વ્યક્તિ સ્વસ્થ હોય ત્યારે (C) શરીરમાં વિષસંચય થયો હોય ત્યારે (D) ત્રણેય
76	કઈ બાબત નૈસર્ગોપચારને સુસંગત નથી? (A) ભૂખ વગર ખોરાક લેવો નહીં (B) નિયમિત પ્રાર્થના પ્રાણાયમ કરવાં (C) અપૂરતી ઊંઘ લઈ સવારે વહેલાં ઉઠો (D) ઠંડા પાણીથી નાહવાની આદત પાડો
77	ચામડીના રોગોમાં શાનાં ઉપયોગ કરવો યોગ્ય છે? (A) માટીના લયનો (B) લોહી ચુંબકનાં (C) એક્યુપંકચર (D) લીમડાનાં પાણીનો
78	કયા રોગમાં શરીર ગરમ થતું નથી? (A) આંતરડાનો સોજો (B) ફેફસામાં કફ (C) ફેફસર (D) અતિસાર

79	માથાના વાળ ધોવા માટે શું વાપરવું જોઈએ? (A) જાતજાતના શેમ્પુ (B) માટી અને ઘાસ (C) ગાયનું ઘાણ (D) સુગંધિત સાબુ
80	કયું દૂધ આછું પીવું હોય છે? (A) ઊંટડી (B) ગાય (C) બકરીનું (D) ભેંસનું
81	દર્દીને શું કરવાની ઈચ્છા હોય તો જ તે સાજો થઈ શકે છે? (A) સાજા થવાની (B) સૂવાની (C) દવા લેવાની (D) ફરવાની
82	કુદરતી ઉપચારના પ્રણેતા કોણ હતા? (A) ડૉ. ખુરાના (B) ડૉ. જોસેફ (C) ડૉ. પ્રીસનિઝ (D) ડૉ. પંડ્યા
83	દરેક રોગોનું ઉદભવસ્થાન કેટલા તત્ત્વોમાંથી એકપણ તત્ત્વનું અસંતુલિતપણું છે? (A) 4 (B) 5 (C) 6 (D) 3
84	દિવસમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા ગ્લાસ પાણી પીવું જોઈએ? (A) 4 (B) 6 (C) 7 (D) 8
85	ઠંડા પાણીથી ન્હાવાથી શું બંધે છે? (A) સુસ્તી (B) પાક (C) તાજગી (D) આળસ
86	ઉપવાસ અઠવાડિયામાં કેટલા દિવસ કરવા જોઈએ? (A) બે (B) ચાર (C) ત્રણ (D) એકેય નહીં
87	નૈસર્ગીયપચારના સિદ્ધાંતો કેટલા છે? (A) 11 (B) 12 (C) 10 (D) 8
88	શરીરમાં વિષો અને વિજાતીય તત્ત્વોની જમાવટ એટલે શું? (A) રોગ (B) દુઃખ (C) વિષસંચય (D) ત્રણેય
89	વિષસંચયનું મોટામાં મોટું કારણ શું છે? (A) અનિયમિત જીવનક્રિયા (B) ઉજાગરો (C) કસરત (D) એકેય નહીં
90	કુદરતી રોગનિવારક શક્તિની અભિવ્યક્તિ એટલે શું? (A) સુખ (B) દુઃખ (C) રોગ (D) ત્રણેય
91	શું બધા રોગોનું મૂળ છે? (A) વધુ ખાવું (B) વધુ આરામ કરવો (C) વધારે કસરત (D) વિષસંચય
92	કેવો સ્વાસ્થ્ય શરીરનો સહજ સ્વભાવ છે? (A) કનિષ્ઠ (B) ઉત્તમ (C) મધ્યમ (D) ત્રણેય
93	શું એક અગત્યનું ઔષધ છે? (A) વિહાર (B) આહાર (C) આરામ (D) કસરત
94	Acute Disease એટલે શું? (A) તીવ્ર રોગ (B) જીર્ણ રોગ (C) જૂનો રોગ (D) એકેય નહીં
95	શું સ્વસ્થતા મેળવવાનો રસ્તો છે. (A) આહાર (B) વિહાર (C) આરામ (D) રોગ
96	ભોજન દ્વારા માત્ર કેટલા કલાકમાં ટાઈફોઈડ, કોલેરા વિગેરે રોગ થાય છે? (A) બે (B) ત્રણ (C) એક (D) ચાર
97	ડૉ. પેટિનકોફરે શું પીવું હતું? (A) કોલેરાના જીવંત જીવાણું (B) લીંબુ પાણી (C) કોફી (D) ઔષધયુક્ત પાણી
98	ડૉ. પેટિનકોફર કઈ યુનિવર્સિટીના પ્રોફેસર હતા? (A) જર્મની (B) ઈટલી (C) વિએના (D) અમેરિકા
99	આપણા શરીરને વિકાસ માટે શેની જરૂર પડે છે? (A) પાણી (B) હવા (C) ઔષધ (D) આહાર
100	અતિ આહારથી કયા તંત્રના અવયવોને આહાર પચાવવામાં તકલીફ પડે? (A) પાચનતંત્ર (B) યકૃત (C) પિત્તાશય (D) અંતસ્ત્રાવી ગ્રંથિતંત્ર

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જૂન/જુલાઈ: 2013

- સૂચના : 1. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.
2. જ્યાં સુધી ખંડનિરીક્ષક ન જણાવે ત્યાં સુધી જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું નહિ.
3. જવાબપત્રકની પાછળ આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચ્યા બાદ જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું
4. પરીક્ષાર્થીઓએ પ્રશ્નપત્ર અને જવાબપત્ર બંને ખંડ-નિરીક્ષકને એક સાથે પરત કરવાનું અનિવાર્ય છે. આથી કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પ્રશ્નપત્ર પોતાની સાથે લઈ જવાનો આગ્રહ રાખવો નહિ. પ્રશ્નપત્ર સાથે લઈ જનાર વિદ્યાર્થી આ પરીક્ષા માટે ગેરલાયક ઠરશે.
5. વૈકલ્પિક પસંદગીના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે ચાર વિકલ્પ જણાવ્યા છે. જેમાંથી એક સાચો હોવાની શક્યતા છે. સાચો જવાબ પસંદ કરી જવાબપત્રકમાં યોગ્ય ખાનામાં (x) નિશાની કરો.
6. જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

અભ્યાસક્રમ : સર્ટિફિકેટ ઈન નેચરોપેથી (CIN)
પાઠ્યક્રમ : નૈસર્ગોપચાર દ્વારા ચિકિત્સા (CIN-02)
તારીખ : 27/06/2013
સમય : 03.00 to 06.00

નોંધણી નંબર: _____

કુલ ગુણ : 100

1	મૂદુમાર આપવો એ કઈ પદ્ધતિનો ભાગ છે? (A) નિર્ડીગ (B) રબિંગ (C) સ્ટ્રોકિંગ (D) એકેય નહીં
2	જલનેતિ કયા રોગનો અચૂક ઈલાજ છે? (A) ખાંસી (B) શરદી (C) ઊલટી (D) કાકડા
3	લોહચુંબકમાં કેટલા ધ્રુવો જોવા મળે છે? (A) ત્રણ (B) એક (C) બે (D) ચાર
4	વનસ્પતિના પોષણ અને વિકાસ માટે કયા વાયુની જરૂર પડે છે? (A) પ્રાણવાયુ (B) અપાનવાયુ (C) ઉદાનવાયુ (D) અંગારવાયુ
5	ઉચ્છવાસ વાટે કયો વાયુ બહાર નીકળે છે? (A) અંગરવાયુ (B) અપાનવાયુ (C) વ્યાનવાયુ (D) પ્રાણવાયુ
6	પ્રોટીન, ચરબી અને કાર્બોહિદ્રાટ પદાર્થોને પચાવવા માટે કયું તત્ત્વ જરૂરી છે? (A) પ્રોલાઈન (B) ટ્રીપ્ટોફેન (C) બ્લુસાઈન (D) એકેય નહીં
7	લોહીમાં પ્રતિઅમ્લોનું પ્રમાણ કેટલું હોય છે? (A) 60% (B) 20% (C) 40% (D) 80%
8	ત્વચા સૂકી અને નિસ્તેજ શેના ઉપયોગથી થાય છે? (A) ચણાનો લોટ (B) માત્ર પાણી (C) સાબુ (D) એકેય નહીં
9	કટિસ્નાન ઉનાળામાં કેટલો ટાઈમ કરવું જોઈએ? (A) 2 કલાક (B) અડધો કલાક (C) 1 કલાક (D) 20 મિનિટ
10	માલિશ કેટલી પદ્ધતિથી કરી શકાય છે? (A) ત્રણ (B) છ (C) ચાર (D) પાંચ
11	નાકને લગતી તકલીફો માટે શું કરવું જોઈએ? (A) કરોડસ્નાન (B) સમશીતોષ્ણ પાણી પીવું (C) જલનેતી (D) વરાળસ્નાન
12	શ્વસનતંત્રમાં મુખ્ય કેટલા પ્રકારના વાયુઓ અગત્યનો ભાગ ભજવે છે? (A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ
13	સાબુમાંનો સોડા કયા અવયવને નુકશાન કરે છે? (A) કિડની (B) ગુદામાર્ગ (C) જઠર (D) આંતરડા

14	માટીનો લેપ કેટલો જાડો પાથરવો જોઈએ? (A) ત્રણ ઈંચ (B) અડધો ઈંચ (C) એકાદ ઈંચ (D) ચાર ઈંચ
15	કયા સ્નાનને ધાર્મિક મહત્વ આપવામાં આવેલું છે? (A) કટિસ્નાન (B) વરાળસ્નાન (C) કરોડસ્નાન (D) સૂર્યસ્નાન
16	કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવાથી વજન ઉતારી શકાય છે? (A) વાયુસ્નાન (B) સૂર્યસ્નાન (C) એક્યુપ્રેશર (D) એકેચ નહીં
17	વરાળસ્નાન લેવું કયા વ્યક્તિ માટે હિતાવહ નથી? (A) સગર્ભા (B) સ્થૂળ વ્યક્તિ (C) સ્વસ્થ વ્યક્તિ (D) એકેચ નહીં
18	પ્રાણશક્તિ કેટલી ઉર્જા વડે બનેલી છે? (A) 3 (B) 4 (C) 2 (D) 1
19	કરોડસ્નાન શિયાળામાં કેટલા સમય સુધી લઈ શકાય? (A) 5 થી 10 મિનિટ (B) 30 થી 35 મિનિટ (C) 20 થી 25 મિનિટ (D) 10 થી 15 મિનિટ
20	કટિસ્નાન પૂરું થયા પછી કેટલા કલાક સુધી કશું ખાવું નહીં? (A) 30 મિનિટ (B) 60 મિનિટ (C) 40 મિનિટ (D) 10 મિનિટ
21	માટીની સાથે કયું દ્રવ્ય ભેળવીને પણ ઉપયોગ કરી શકાય? (A) સૂંઠ (B) હળદર (C) હીંગ (D) મીઠું
22	ગુદામાર્ગમાં કેથેટરનો કેટલો છેડો જવા દેવો જોઈએ? (A) 2 ઈંચ (B) ½ ઈંચ (C) 1 ઈંચ (D) એકેચ નહીં
23	વિટામીન 'ડી'ની ઉણપથી કયો રોગ થાય છે? (A) રિકેટ્સ (B) બેરીબેરી (C) સ્કર્વી (D) પોલિયો
24	લોહીના શ્વેતકણો માટે કયો એસિડ ઉપયોગી છે? કે જે ચેરી, અંજીર, બીટ, દ્રાક્ષમાંથી મળે છે? (A) થ્રીઓનાઈન (B) સેરાઈન (C) પ્રોલાઈન (D) વેલાઈન
25	લોહીના ક્ષારતત્ત્વો જાળવી રાખવામાં કઈ પદ્ધતિ ઉપયોગી છે? (A) માલિશ (B) ક્ષારતત્ત્વો (C) સૂર્યસ્નાન (D) માટી ચિકિત્સા
26	કયા રોગમાં માટી ચિકિત્સાનો ઉપયોગ કરી શકાય? (A) ખરજવું (B) એપેન્ડીક્સ (C) પથરી (D) એલર્જી
27	થોડા દિવસ રોજ એનિમા લેવાની હોય તો વચ્ચે એકાદ દિવસ શું લેવું જોઈએ? (A) સાબુ પાણી (B) પાવડર પાણી (C) હળદર પાણી (D) લીંબુરસ
28	કઈ પદ્ધતિથી માથાના દુઃખાવામાં રાહત મળે છે? (A) જલનેતિ (B) કરોડસ્નાન (C) વરાળસ્નાન (D) કટિસ્નાન
29	ગર્ભવતી સ્ત્રીઓ માટે કઈ પદ્ધતિ અપનાવવી જોઈએ? (A) કટિસ્નાન (B) સૂર્યસ્નાન (C) માલિશ (D) કરોડસ્નાન
30	પર્વતોના શિખરોવાળા ભાગમાં વાયુ કેવો હોય છે? (A) ઘટ્ટ (B) ગરમ (C) પાતળો (D) દુષિત
31	ફળો અને શાકભાજીનો રસ કેટલા સમયમાં પચે છે? (A) 50 મિનિટ (B) 40 મિનિટ (C) 20 મિનિટ (D) 30 મિનિટ
32	પારજાંબલી કિરણોથી દૂર રહેનાર વ્યક્તિઓને શેનો રોગ થાય છે? (A) આંખના રોગો (B) ત્વચાના રોગો (C) ગળાના રોગો (D) પેટના રોગો
33	લોહચુંબક દ્વારા થતી સારવાર કેટલી રીતે થાય છે? (A) 2 (B) 3 (C) 1 (D) 4
34	સૂર્યસ્નાન કેટલા રીતે કરી શકાય? (A) બે કલાક (B) ત્રણ કલાક (C) અડધો કલાક (D) એક કલાક
35	કેટલી ઉર્જા વડે પ્રાણશક્તિ બનેલી છે? (A) એક (B) ચાર (C) બે (D) ત્રણ
36	સોજામાં રાહત મેળવવા માટે કેવા પ્રકારની માટીનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ? (A) લાલ માટી (B) ઠંડી માટી (C) ગરમ માટી (D) કાળી માટી

37	પાંડુરોગને અટકાવવા માટે કયો એસિડ મદદરૂપ થાય છે? (A) ગ્લુમેટિક (B) બ્લુસાઈન (C) ગ્લાઈસિન (D) એકેય નહીં
38	કયા રોગોમાં માલિશ ન કરવી જોઈએ? (A) સોજો (B) સ્થૂળતા (C) કબજ્યાત (D) એકેય નહીં
39	માથાથી પગની બાજુ માલિશ કયા રોગમાં કરવી જોઈએ? (A) સ્થૂળતા (B) લોહીનું ઊંચું દબાણ (C) સાંધાના રોગ (D) લોહીનું નીચું દબાણ
40	જરૂર કરતાં ઓછું પાણી પીવાથી કઈ તકલીફ થાય છે? (A) પેટમાં દુઃખાવો (B) કબજ્યાત (C) તાવ (D) શરદી
41	લોહીમાં પ્રતિઅમ્લોનું પ્રમાણ કેટલું હોય છે? (A) 60% (B) 20% (C) 80% (D) 40%
42	પગસ્નાન કરવાની પદ્ધતિમાં પાણી કેવું હોય છે? (A) ગરમ (B) ઉકળતું (C) ઠંડું (D) હુંફાળું
43	શ્વસનતંત્રમાં મુખ્ય કેટલા પ્રકારના વાયુઓ અગત્યનો ભાગ ભજવે છે? (A) બે (B) ચાર (C) પાંચ (D) ત્રણ
44	પ્રજીવકો જીવંત અને સુપાય્ય સ્વરૂપમાં કયા પદાર્થમાં હોય છે? (A) કુદરતી પદાર્થ (B) રાંધેલો ખોરાક (C) બાફેલો પદાર્થ (D) ઔષધ
45	ધાર્મિક રીતે કયા સ્નાનને મહત્વ આપવામાં આવેલું છે? (A) વરાળસ્નાન (B) કરોડસ્નાન (C) કટિસ્નાન (D) સૂર્યસ્નાન
46	પાંડુરોગ, ક્ષય કે શરદીથી પીડાતી વ્યક્તિ માટે કઈ પદ્ધતિ હિતાવહ નથી? (A) કટિસ્નાન (B) વાયુસ્નાન (C) કંપન (D) એકેય નહીં
47	વમન ક્રિયા કયા રોગવાળા વ્યક્તિઓના કરવી જોઈએ? (A) અજીર્ણ (B) અપાયન (C) આફરો (D) હાઈબ્લડપ્રેશર
48	કયા વ્યક્તિને વરાળસ્નાન લેવું હિતાવહ નથી? (A) સગર્ભા (B) સ્થૂળ વ્યક્તિ (C) સ્વસ્થ વ્યક્તિ (D) એકેય નહીં
49	કઈ પદ્ધતિમાં ઈલેક્ટ્રીક જોડાણ જરૂરી છે? (A) વરાળ સ્નાન (B) એક્યુપંચર (C) એક્યુપ્રેશર (D) કંપન પદ્ધતિ
50	કટિસ્નાન માટે ટબમાં કેટલું પાણી ભરવું જોઈએ? (A) 12 ઈંચ (B) 4 ઈંચ (C) 6 ઈંચ (D) 10 ઈંચ
51	વાયુસ્નાન દ્વારા કયા તંત્રને સૌથી વધુ ફાયદો થાય છે? (A) પાયનતંત્ર (B) શ્વસનતંત્ર (C) ચેતાતંત્ર (D) અસ્થિતંત્ર
52	માનવશરીરમાં કુલ કેટલા ચક્રો આવેલા છે? (A) સાત (B) છ (C) નવ (D) આઠ
53	નૈસર્ગીયપચાર દ્વારા ચિકિત્સાની કેટલી પદ્ધતિઓનું વર્ણન કરેલ છે? (A) બાર (B) ચૌદ (C) દશ (D) આઠ
54	થોડા દિવસ રોજ એનિમા લેવાની હોય તો વચ્ચે એકાદ દિવસ શું લેવાથી સારું રહે? (A) પાવડર પાણી (B) સાબુ પાણી (C) લીંબુ રસ (D) હળદર પાણી
55	કઈ પદ્ધતિમાં હળવાં તાર કે સોય દ્વારા બિંદુ પર હળવો ઈલેક્ટ્રીક કરંટ પસાર કરવામાં આવે છે? (A) રેકી (B) એક્યુપંચર (C) માલિશ (D) એક્યુપ્રેશર
56	ગુમડાં, ઝખમ તથા દુઃખાવાને દૂર કરવા માટે કઈ ચિકિત્સાનો ઉપયોગ થાય છે? (A) કંપન ચિકિત્સા (B) એક્યુપ્રેશર (C) એક્યુપંચર (D) માટી ચિકિત્સા
57	જાતીય સ્ટ્રાવોના નિયમનમાં કયો એસિડ મદદરૂપ થાય છે કે જે અંજીર, નારંગી, ફુદીનો, દાડમમાંથી મળે છે? (A) નોસ્બુસાઈન (B) આઈસોલ્યુસાઈન (C) ડીસ્ટીડાઈન (D) ગ્લાઈસિન
58	શરીરમાં તકલીફ હોય ત્યારે કયા રસનો સ્ટ્રાવ ઓછો હોય છે? (A) અમ્લરસ (B) પાયકરસ (C) લાળરસ (D) એકેય નહીં
59	લાળમાં રહેલા પાયકરસો કયા પદાર્થોનું પાયન કરવામાં મદદ કરે છે? (A) પ્રોટીન (B) ચરબી (C) એમિનો એસિડ (D) કાર્બોદિત પદાર્થ

60	કઈ પદ્ધતિમાં ટબ ઉપરથી પહોળું તથા નીચેથી સાંકળું હોય છે? (A) કરોડસ્નાન (B) જલચિકિત્સા (C) વરાળસ્નાન (D) કટિસ્નાન
61	કટિસ્નાનમાં કેટલા ઈંચ લાંબુ ટબ હોવું જોઈએ? (A) 50 (B) 20 (C) 40 (D) 30
62	અપવાદરૂપી સંજોગોને બાદ કરતાં શેનાથી એનિમા લેવાનું ઈચ્છનીય નથી? (A) ઠંડુ પાણી (B) ગરમ પાણી (C) ઔષધયુક્ત પાણી (D) એકેય નહીં
63	ભોજનથી કેટલા કલાક પહેલાં પાણી પીવું જોઈએ? (A) એક કલાક (B) 20 મિનિટ (C) અડધો કલાક (D) 35 મિનિટ
64	માટીનો ઉપચાર કરતી વખતે પાણી સાથે બીજું શું ભેળવી શકાય? (A) મીઠું (B) સૂંઠ (C) લીંબુ (D) એકેય નહીં
65	પ્રણાયામ કઈ ચિકિત્સા પછી સારી રીતે કરી શકાય છે? (A) કટિસ્નાન (B) વરાળસ્નાન (C) વાયુસ્નાન (D) જલનેતિ
66	કઈ પદ્ધતિમાં ચક્કર આવવા જેવું લાગે તો તરત ક્રિયા બંધ કરી દેવી જોઈએ? (A) કટિસ્નાન (B) વરાળસ્નાન (C) કરોડસ્નાન (D) જલસ્નાન
67	કઈ પદ્ધતિ પૂરી થયા પછી માથું ઠંડા પાણીથી ઘોવું જોઈએ? (A) સૂર્યસ્નાન (B) કટિસ્નાન (C) વરાળસ્નાન (D) કરોડસ્નાન
68	શરીરમાં જો કોઈ જગ્યાએ સોજો આવી ગયો હોય તો કયા સ્નાનથી ફેરફાર જોઈ શકાય છે? (A) કટિસ્નાન (B) કરોડસ્નાન (C) સૂર્યસ્નાન (D) એકેય નહીં
69	એક્યુપ્રેશરમાં પોઈન્ટને કેટલી વાર માટે દબાવવું જોઈએ? (A) 3 સેકન્ડ (B) 2 સેકન્ડ (C) 6 સેકન્ડ (D) 5 સેકન્ડ
70	ઉબકા અને મોળ આવવા કઈ પદ્ધતિમાં શરૂ થાય છે? (A) વરાળસ્નાન (B) વમન (C) જલનેતિ (D) સૂર્યસ્નાન
71	કયો ધ્રુવ ગરમી ઉત્પન્ન કરનાર છે અને શક્તિ પણ આપે છે? (A) દક્ષિણ (B) ઉત્તર (C) બંને (D) એકેય નહીં
72	કરોડને બળ, ઉત્તેજન અને પૃષ્ઠિ કઈ પદ્ધતિમાંથી મળે છે? (A) સૂર્યસ્નાન (B) કટિસ્નાન (C) કરોડસ્નાન (D) એકેય નહીં
73	વમનની ક્રિયા મહિનામાં કેટલી વાર કરી શકાય છે? (A) એક-બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) બે-ત્રણ
74	થાક અને સુસ્તી કેવા પાણીથી સ્નાન કર્યા બાદ વર્તાય છે? (A) ઠંડુ પાણી (B) ગરમ પાણી (C) ઢુંકાળુ પાણી (D) એકેય નહીં
75	જલનેતિ કર્યા પછી નાકને કેટલી વાર ઈંકવું જોઈએ? (A) 10 થી 20 (B) 30 થી 40 (C) 20 થી 30 (D) 40 થી 50
76	માટીનો ઉપચાર કરવો હોય ત્યારે પાણી સાથે બીજું શું મેળવી શકાય છે? (A) સૂંઠ (B) લીંબુ (C) મીઠું (D) એકેય નહીં
77	સૂંઠ, ગંઠોડા, તુલસી લેવાથી રોગનું નિયમન કરી શકાય? (A) શરદી (B) ઉલ્ટી (C) તાવ (D) ગેસ
78	અમેરિકા જેવા દેશોમાં માંસાહારને કારણે શેના રોગ થાય છે? (A) મૂત્રપિંડના (B) હાડકાંનો (C) આંખનો (D) સાંધાનો
79	દૂધના સંપર્કમાં કયા ધ્રુવને રાખવામાં આવે તો તે ખાટું થાય છે? (A) દક્ષિણ (B) ઉત્તર (C) ઉત્તર-દક્ષિણ (D) એકેય નહીં
80	શરીરને ચરબી મુક્ત રાખવા માટે અને પાચનશક્તિ વધારવા માટે કયો પ્રકાશ ખૂબ જ જરૂરી છે? (A) સૂર્યપ્રકાશ (B) કૃત્રિમપ્રકાશ (C) ચંદ્રપ્રકાશ (D) એકેય નહીં
81	કબજિયાત ઉપરાંત મૂત્રપિંડનું કાર્ય શેની ઉણપથી કઠીન બને છે? (A) ઘી (B) તેલ (C) દૂધ (D) પાણી
82	સાધારણ રીતે 30 ઈંચ લાંબુ અને 20 થી 22 ઈંચ પહોળું ટબ કઈ ચિકિત્સામાં વાપરવું જોઈએ? (A) કટિસ્નાન (B) સૂર્યસ્નાન (C) વરાળસ્નાન (D) વાયુસ્નાન

83	માનવ શરીરમાં કયું અંગ અગ્નિતત્ત્વ છે? (A) પેટ (B) આંખ (C) ગળું (D) નાક
84	જમ્યા પછી મહેનતવાળું કામ કરવાથી લોહીનો પ્રવાહ હાથ કે પગ તરફ વળે છે જેથી પાચનક્રિયા કેવી હોય છે? (A) તેજ (B) મધ્યમ (C) મંદ (D) એકેય નહીં
85	કયું સ્નાન કર્યા પછી ઠંઢા-ભીના કપડાથી લૂછી 5 થી 10 મિનિટ સૂઈ રહેવું? (A) વાયુસ્નાન (B) સૂર્યસ્નાન (C) કટિસ્નાન (D) ગરમ પાણીનું પગસ્નાન
86	જલનેતિ પછી શું વધુ સારી રીતે કરી શકાય છે? (A) આસન (B) પ્રાણાયામ (C) કસરત (D) એકેય નહીં
87	નીડીંગ, રબિંગ અને સ્ટ્રોકીંગ કઈ પદ્ધતિના પ્રકાર છે? (A) કંપન (B) વરાળસ્નાન (C) એક્યુપ્રેશર (D) માલિશ
88	બીટ, કાકડી, મૂળા, બટેટામાંથી મળતો કયો એસિડ છે જે ઘડપણ અટકાવે છે? (A) નોસ્લુસાઈન (B) બ્લુસાઈન (C) એલેનાઈન (D) આર્જિનાઈન
89	આંતરડામાં શેનું પાચન થાય છે? (A) પ્રોટીન (B) ફેટ (C) કાર્બોહિદ્રિત પદાર્થ (D) એકેય નહીં
90	બધા જ રંગોના સંમિશ્રણથી કયો રંગ બને છે? (A) સફેદ (B) લાલ (C) જાંબલી (D) મરુણ
91	આંખોની નબળાઈ દૂર કરવા માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ? (A) માલિશ (B) વાયુસ્નાન (C) ઉપવાસ (D) માટી ચિકિત્સા
92	ચેરી, અંજીર, દ્રાક્ષ, બીટમાંથી કયો એસિડ મળે છે જે લોહીના શ્વેતકણો માટે ઉપયોગી છે? (A) થ્રી ઓનાઈન (B) પ્રોલાઈન (C) વેલાઈન (D) સેરાઈન
93	કરોડસ્નાન શિયાળામાં કેટલા સમય સુધી લઈ શકાય? (A) 30 થી 35 મિનિટ (B) 10 થી 15 મિનિટ (C) 20 થી 25 મિનિટ (D) 5 થી 10 મિનિટ
94	કયું તત્ત્વ પ્રમાણમાં ના હોય તો પાચનની તકલીફ થાય છે? (A) જલતત્ત્વ (B) અવકાશ તત્ત્વ (C) અગ્નિતત્ત્વ (D) વાયુતત્ત્વ
95	ઉચ્છવાસ વાટે કયો વાયુ બહાર નીકળે છે? (A) વ્યાનવાયુ (B) પ્રાણવાયુ (C) અપાનવાયુ (D) અંગારવાયુ
96	ટબમાં બેસતાં પહેલા શું પીવું જોઈએ? (A) 1 ગ્લાસ પાણી (B) 1 ગ્લાસ લીંબુ પાણી (C) 1 ગ્લાસ ચા (D) એકેય નહીં
97	સાદા પાણીના બદલે કેવું પાણી સ્વાસ્થ્ય માટે લાભદાયી છે? (A) મીઠાવાળું (B) લોહચુંબકીય (C) ઠંડુપાણી (D) હળદરવાળું
98	પગસ્નાન કરવાનું હોય ત્યારે કેવું પાણી લેવું જોઈએ? (A) ગરમ (B) ઠંડું (C) બંને (D) એકેય નહીં
99	અધોરક્ત કિરણોને શું કહેવાય? (A) Ultra red (B) Infra red (C) Infra violet (D) Ultra violet
100	પ્રાણશક્તિના વહન માટે આપણા શરીરમાં કેટલા માર્ગો આવેલા છે? (A) દશ (B) સોળ (C) આઠ (D) ચૌદ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જૂન/જુલાઈ: 2013

- સૂચના : 1. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.
2. જ્યાં સુધી ખંડનિરીક્ષક ન જણાવે ત્યાં સુધી જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું નહિ.
3. જવાબપત્રકની પાછળ આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચ્યા બાદ જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું
4. પરીક્ષાર્થીઓએ પ્રશ્નપત્ર અને જવાબપત્ર બંને ખંડ-નિરીક્ષકને એક સાથે પરત કરવાનું અનિવાર્ય છે. આથી કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પ્રશ્નપત્ર પોતાની સાથે લઈ જવાનો આગ્રહ રાખવો નહિ. પ્રશ્નપત્ર સાથે લઈ જનાર વિદ્યાર્થી આ પરીક્ષા માટે ગેરલાયક ઠરશે.
5. વૈકલ્પિક પસંદગીના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે ચાર વિકલ્પ જણાવ્યા છે. જેમાંથી એક સાચો હોવાની શક્યતા છે. સાચો જવાબ પસંદ કરી જવાબપત્રકમાં યોગ્ય ખાનામાં (x) નિશાની કરો.
6. જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

અભ્યાસક્રમ : સર્ટિફિકેટ ઈન નેચરોપેથી (CIN) નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ : શરીર વિજ્ઞાન અને માનસિક સ્વાસ્થ્ય (CIN-03)
તારીખ : 29/06/2013
સમય : 11.00 to 02.00 કુલ ગુણ : 100

1	વોલન્ટરી મસલ્સ કયા કયા છે? (A) હાથ-પગ (B) હૃદયનો સ્નાયુ (C) જઠરના સ્નાયુ (D) ઉપરના બધા જ
2	ફેબીયા શું કાર્ય કરે છે? (A) સ્નાયુને બહારથી કવર કરે છે (B) સ્નાયુને અંદરથી કવર કરે છે (C) સ્નાયુને જાડો બનાવે છે (D) ઉપરમાંથી એકેય નહીં
3	મ્યુક્સ મેમ્બરેન્સ કયા હોય છે? (A) પાયનતંત્રની અંદરની દિવાલ પર (B) હાડકામાં (C) સાંધામાં (D) ઉપરમાંથી એકેય નહીં
4	હાથમાં કેટલા સ્નાયુઓ હોય છે? (A) 20 (B) 22 (C) 15 (D) 23
5	થાપાના આગળના ભાગમાં કયો સ્નાયુ આવેલો હોય છે? (A) સારટોરીયલ (B) કલેવીકલ (C) સીરેટલ એન્ટીરીપર (D) પેક્ટોરાલીસ
6	ખોપરીમાં કેટલા હાડકાં હોય છે? (A) આઠ (B) દશ (C) ચાર (D) એક
7	થોરેસીક ભાગમાં કેટલા મણકા હોય છે? (A) 7 (B) 3 (C) 12 (D) 10
8	ફોસીક્સમાં કેટલા મણકા હોય છે? (A) 4 (B) 2 (C) 1 (D) 3
9	ગળાના મધ્ય ભાગમાં આવેલ બોનનું નામ આપો. (A) ફીમર (B) હાયોઈડ (C) હ્યુમરસ (D) સ્ટરનમ
10	હૃદયનું કદ કેટલું હોય છે? (A) સફરજન જેટલું (B) માણસની મુઠ્ઠી જેટલું (C) નાના લીંબુ જેટલું (D) પગના પંજા જેટલું
11	હૃદયની ઊંડાઈ કેટલી હોય છે? (A) 15 સે.મી. (B) 6 સે.મી. (C) 10 સે.મી. (D) 2 સે.મી.
12	હૃદયની ડાબી બાજુ કયો વાલ્વ હોય છે? (A) ત્રિદલ (B) દ્વિદલ અને ત્રિદલ (C) ચોરસ (D) દ્વિદલ
13	લોહીને પંપ કરવાનું કામ કોણ કરે છે? (A) ફેફસાં (B) ધમની (C) હૃદય (D) શિરા

14	દ્વિદલ વાલ્વ શરીરના કયા અંગમાં હોય છે? (A) મૂત્રપિંડ (B) હૃદય (C) મગજ (D) યકૃત
15	પલ્મોનરી વેઈન (ફુફુસ શીરા)માં કેવું લોહી હોય છે. (A) શુદ્ધ લોહી (B) અશુદ્ધ લોહી (C) મિશ્ર (D) એકેય નહીં
16	ડાબા ક્ષેપકના સંકોચનથી લોહી પ્રથમ શેમાં જાય છે? (A) ડાબા કર્ણકમાં (B) જમણાં કર્ણકમાં (C) મહાધમની(Aorta) (D) એકેયમાં નહીં
17	માણસની મુઠ્ઠીના કદનો અવયવ કયો છે? (A) સપ્લીન (B) મગજ (C) હૃદય (D) યકૃત
18	પલ્મોનરી વેઈનને શું કહે છે? (A) ઉર્ધ્વશીરા (B) મહાધમની (C) ફુફુસ શીરા (D) એકેય નહીં
19	કઈ ક્રિયાથી શ્વસનનું એક ચક્ર પૂરું થાય છે? (A) શ્વાસ (B) ઉચ્છવાસ (C) ઊંડો શ્વાસ (D) શ્વાસ અને ઉચ્છવાસ
20	શરીરના દરેક કોષને પોતાના કાર્ય માટે શેની જરૂર પડે છે? (A) અંગરવાયુ (B) હીલીપમ (C) ઓકિસજન (D) એકેય નહીં
21	શેના કારણે શ્વસન ક્રિયા દરમિયાન નાકના પોલાણની ચામડી સૂકી પડતી નથી? (A) વાળ (B) ઓકિસજન (C) શ્લેષ્મ સીર (D) એકેય નહીં
22	ફેરીન્કઝ (Pharynx) શેની બનેલી છે? (A) ચામડી (B) હાડકાં (C) ચામડી અને ચેતાઓ (D) સ્નાયુઓ
23	કંઠ (Larynx)ની લંબાઈ કેટલી છે? (A) 10 થી 12 સે.મી. (B) 20 સે.મી. (C) 12 થી 15 સે.મી. (D) 36 થી 44 સે.મી
24	કઈ રચના વડે ખોરાક શ્વાસનળીમાં ન જતાં સીધો અન્નનળીમાં જાય છે? (A) કાર્ટીલેજ (B) સ્નાયુઓ (C) પડદો (D) એપીગ્લોટીસ
25	શ્વાસનલીકાની પહોળાઈ કેટલી હોય છે? (A) 5 સે.મી. (B) 7.5 સે.મી. (C) 2 સે.મી. (D) 10 સે.મી.
26	શ્વાસનલીકા (Trachea) બે શાખાઓમાં વહેંચાય છે તેને શું કહે છે? (A) શાખાઓ (B) એલવીઓલાઈ (C) બ્રોન્કાઈ (D) એકેય નહીં
27	ફેફસા કઈ કેવીટીમાં આવેલો છે? (A) એબડોમીનલ (B) ઓરલ (C) પેટમાં (D) પ્લુરલ
28	કાર્બન ક્ષણને કારણે ફેફસામાં કેવા રંગના દેખાય છે? (A) લાલ (B) વાદળી (C) બદામી (D) સફેદ
29	ડાબા ફેફસામાં કેટલા ખંડ આવેલા હોય છે? (A) પાંચ (B) સાત (C) ચાર (D) બે
30	દરેક ફેફસાની બહાર પાતળું આવરણ હોય છે તેને શું કહે છે? (A) કોષરસપટલ (B) મેમ્બ્રેઈન (C) પડદો (D) પ્લુરા
31	પિત્તાશય કયા તંત્રનું અંગ છે? (A) ચેતાતંત્ર (B) ઉત્સર્જનતંત્ર (C) પાચનતંત્ર (D) પ્રજનનતંત્ર
32	પુખ્તવયની વ્યક્તિમાં કુલ કેટલા દાંત હોય છે? (A) 25 (B) 30 (C) 32 (D) 34
33	ખોરાક ચાવતી વખતે લાળગ્રંથીઓમાંથી કયો રસ ભળે છે? (A) લાળરસ (Saliva) (B) પિત્તરસ (C) પાચકરસ (D) એકેય નહીં
34	પેરોટીડ લાળગ્રંથી કયાં આવેલી છે? (A) મોમાં (B) છાતીમાં (C) કાનની નીચેના ભાગમાં ગળામાં (D) એકેય નહીં
35	કાનની નીચેના ભાગમાં કઈ લાળગ્રંથી આપેલી છે? (A) પેરોટીડ (B) થાઈરોઈડ (C) એડ્રીનલ (D) સ્વાદુર્પીડ
36	દાઢીના નીચેના ભાગમાં કઈ લાળગ્રંથી આવેલી છે? (A) સબમેન્ટલ (B) સ્વાદુર્પીડ (C) થાઈરોઈડ (D) એકેય નહીં
37	જીભના આગળના ભાગને શું કહે છે? (A) તાળવું (B) કાકડા (C) ટોચ (D) એકેય નહીં

38	જીભ પર આવેલી સ્વાદગ્રંથીઓને શું કહે છે? (A) વીલાઈ (B) બારથોલીન ગ્લેન્ડસ (C) પેપીલી (D) સ્વેદગ્રંથીઓ
39	ફીલીફોર્મ પેપીલી ક્યાં હોય છે? (A) જઠરમાં (B) કાનમાં (C) મોમાં (D) જીભ પર
40	હાઈપોગ્લોસલ નર્વ કોને મોટર નર્વ સપ્લાય કરે છે? (A) હાથને (B) ઢીંચણને (C) પગને (D) જીભને
41	અન્નનળીની લંબાઈ કેટલી હોય છે? (A) 20 સે.મી. (B) 10 સે.મી. (C) 28 સે.મી. (D) 12 સે.મી.
42	અન્નનળીના પેટમાં આવેલા ભાગને કઈ આર્ટરી લોહી પહોંચાડે છે? (A) ગ્રેસ્ટ્રીક આર્ટરીની ઈસોફેજાલ બ્રાન્ચ લીન્ગીયુઅલ આર્ટરી (B) ફીમોરલ આર્ટરી (C) લીન્ગીયુઅલ આર્ટરી (D) ઉપરમાંથી એકેય નહીં
43	જઠરનો આકાર કેવો છે? (A) અંગ્રેજી “જે” જેવો (B) અંગ્રેજી “યુ” જેવો (C) લંબગોળ (D) ગોળ દડા જેવો
44	જઠરનો નીચેનો ભાગ શેની સાથે જોડાયેલો હોય છે? (A) અન્નનળી (B) મોટું આંતરડું (C) નાનું આંતરડું (D) એપેન્ડીક્ષ
45	જઠરની અંદરની બાજુના નાના વળાંકને શું કહે છે? (A) ખંડ (B) પડદો (C) લેસર કર્વેચર (D) એકેય નહીં
46	નાનું આંતરડું કેટલું લાંબુ હોય છે? (A) 6 મીટર (B) 10 મીટર (C) 15 મીટર (D) 12 મીટર
47	ડીઓડીનમનો આકાર કેવો હોય છે? (A) અંગ્રેજી “સી” (B) ગોળાકાર (C) ત્રિકોણ (D) અંગ્રેજી “Y”
48	સીકમ શેના ભાગ છે? (A) મોટું આંતરડું (B) નાનું આંતરડું (C) જઠર (D) એકેય નહીં
49	સીકમની લંબાઈ કેટલી છે? (A) 6 સે.મી. (B) 10 સે.મી. (C) 10.2 સે.મી. (D) 10.5 સે.મી.
50	સીગમોઈડ કોલોનની લંબાઈ કેટલી છે. (A) 15 ઈંચ (B) 10 ઈંચ (C) 10.5 ઈંચ (D) 11 ઈંચ
51	કોલોનમાં આવેલ બેક્ટેરીયા ક્યા વિટામીનનું સંયોજન કરે છે? (A) વિટામીન સી (B) વિટામીન એ (C) વિટામીન બી (D) વિટામીન કે
52	યકૃતનો રંગ કેવો હોય છે? (A) પીળો (B) વાદળી (C) ગુલાબી (D) લાલાશ પડતો બદામી
53	યકૃતનો આકાર કેવો છે? (A) ચારબાજુઓવાળા પિરામીડ જેવો (B) ગોળ (C) લંબગોળ (D) ત્રિકોણ
54	યકૃતનો કયો લોબ મોટો છે? (A) ડાબો (B) સરખા (C) જમણો (D) વચલો
55	સ્વાદુપીંડ ક્યા પ્રકારની ગ્રંથિ છે? (A) અંતસ્ત્રાવી (B) બાહ્યસ્ત્રાવી (C) અંતસ્ત્રાવી અને બાહ્યસ્ત્રાવી (D) એકેય નહીં
56	ઈન્સ્યુલીન અને ગ્લુકોગોન સ્વાદુપિંડના ક્યા ભાગમાં ઝરે છે? (A) બાહ્યસ્ત્રાવી ભાગમાં (B) બંને ભાગમાંથી (C) અંતસ્ત્રાવી ભાગમાંથી (D) એકેય નહીં
57	સ્વાદુપીંડની પહોળાઈ કેટલી છે? (A) 15 સે.મી. (B) 10 સે.મી. (C) 3 સે.મી. (D) 12 સે.મી.
58	સ્વાદુપીંડનો બ્લડ સપ્લાય કયો છે? (A) સ્પ્લેનીક આર્ટરીની પેનક્રીએટીવ શાખાઓ (B) પોર્ટલ વેઈન (C) ટેસ્ટીક્યુસર આર્ટરી (D) એકેય નહીં
59	સ્પ્લેનીક આર્ટરીની પેનક્રીએટીક શાખાઓ દ્વારા ક્યા અંગને બ્લડ સપ્લાય મળે છે? (A) લીવર (B) મગજ (C) સ્વાદુપીંડ (D) કિડની
60	ચેતાઓ ક્યા બે પ્રકારના કોષોની બનેલી છે? (A) નર્વ સેલ્સ અને ન્યુરોગ્લાયલ સેલ્સ (B) નર્વ સેલ્સ અને એપીથેલીપલ સેલ્સ (C) નેટ્રોન્સ (D) એકેય નહીં

61	મગજને બે ભાગમાં વહેંચી શકાય છે તેને શું કહે છે? (A) ખંડ (B) નાકનો પડદો (C) હેમી સ્ફીપર (D) એકેય નહીં
62	મગજને કઈ આર્ટરી લોહી પૂરું પાડે છે? (A) ઈન્ટરનલ કેરોટીડ (B) યુરેરાઈન આર્ટરી (C) ટેસ્ટીક્યુલર આર્ટરી (D) એકેય નહીં
63	કરોડરજ્જુમાંથી કેટલી જોડ સ્પાઈનલ નર્વસ(ચિતાઓ) નીકળે છે? (A) 28 (B) 31 (C) 32 (D) 35
64	ગર્ભાશયએ કોનું પ્રજનન અંગ છે? (A) પુરુષ (B) સ્ત્રી (C) પુરુષ અને સ્ત્રી (D) એકેય નહીં
65	પુરુષનું પ્રજનન અંગ કયું છે? (A) ગર્ભાશય (B) અંડપીંડ (C) વૃષણ કોથળી (D) ગર્ભનલીકાઓ
66	વૃષણ કોથળીએ કોનું પ્રજનન અંગ છે? (A) સ્ત્રી (B) પુરુષ અને સ્ત્રી (C) પુરુષ (D) એકેય નહીં
67	વજાઈના (યોનિમાર્ગ) શેમાં ખુલે છે? (A) ફેલોપીઅન ટ્યુબ (B) ગર્ભાશય (C) શુક્રપીંડ (D) એકેય નહીં
68	અંડકોષનું ફલીનીકરણ શેમાં થાય છે? (A) ગર્ભનલીકાઓમાં (B) અંડપીંડમાં (C) ગર્ભાશયમાં (D) અંડપીંડ અને ગર્ભાશય
69	ગર્ભાશયની પહોળાઈ કેટલી? (A) 5 ઈંચ (B) 6 ઈંચ (C) 7 ઈંચ (D) 2 ઈંચ
70	બોડી અને સર્વીક્સ કયા અવયવના ભાગ છે? (A) યકૃત (B) જઠર (C) પિત્તાશય (D) ગર્ભાશય
71	અંડપીંડમાંથી અંડકોષને ગર્ભાશય સુધી પહોંચાડનાર નળીનું નામ શું? (A) ગર્ભનલીકા (B) સર્વાઈકલ કેનાલ (C) પેનક્રીએટીક ડક્ટ (D) એકેય નહીં
72	ગર્ભનલીકાના અંડકોષની નજીકના ભાગને શું કહે છે? (A) અંડનલીકા (B) ઈસ્થીયમ (C) એમ્યુલા (D) ઈનફન્ડીબ્યુલમ
73	અંડપીંડનો આકાર કેવો હોય છે? (A) દડા જેવો (B) દાડમ જેવો (C) લખોટી જેવો (D) લીલી બદામ જેવો
74	અંડકોષનું નિર્માણ શેમાં થાય છે? (A) ગર્ભાશય (B) ફેલોપીયન (C) અંડપીંડ (D) એકેય નહીં
75	માયોકાડપાક વાલ્વ કયાં આવેલો છે. (A) કિડની (B) ફેફસા (C) બ્રેમ (D) એકપણ નહીં
76	પ્રોસ્ટેટ ગ્રંથીનો આકાર કેવો છે? (A) લંબગોળ (B) ત્રાક જેવો આકાર (C) અનિયમિત (D) ઉંધો શંકુ આકાર
77	પ્રોસ્ટેટ ગ્રંથીની જાડાઈ કેટલી હોય છે? (A) 5 સે.મી. (B) 8 સે.મી. (C) 6 સે.મી. (D) 2 સે.મી.
78	મૂત્રપિંડનો આકાર કેવો હોય છે? (A) વટાણાના દાણા જેવો (B) શંકુ જેવો (C) વાલના દાણા જેવો (D) એકેય નહીં
79	કિડનીની પહોળાઈ કેટલી? (A) 6 સે.મી. (B) 15 સે.મી. (C) 1 સે.મી. (D) 20 સે.મી.
80	કિડની(મૂત્રપીંડ)નો બ્લડ સપ્લાય કયો? (A) કેરોટીડ (B) રીનલ આર્ટરી (C) ટેસ્ટીક્યુલર આર્ટરી (D) એકેય નહીં
81	મૂત્રનલીકા (યુરેટર)ની લંબાઈ કેટલી? (A) 25 સે.મી. (B) 15 સે.મી. (C) 20 સે.મી. (D) 17 સે.મી.
82	મૂત્રાશયનો અંદરનો આકાર ત્રિકોણાકાર હોય છે તેને શું કહે છે? (A) એમ્યુલા (B) ટ્રાઈગોન (C) ઈસ્થમસ (D) એકેય નહીં
83	પુરુષના મૂત્રમાર્ગ(મેઈલ યુરેથ્રા)ની લંબાઈ કેટલી? (A) 18 થી 20 ઈંચ (B) 10 સે.મી. (C) 18 થી 20 સે.મી. (D) 4 સે.મી.
84	યુરેથ્રાનો પ્રોસ્ટેટીક ભાગ કેટલો લાંબો હોય છે? (A) 1.5 સે.મી. (B) 5.5 સે.મી. (C) 3 સે.મી. (D) 10 સે.મી.

85	સ્ત્રીના મૂત્રમાર્ગની લંબાઈ પુરુષના મૂત્રમાર્ગની લંબાઈ કરતાં ઓછી કે વધુ હોય છે? (A) વધારે (B) સરખી (C) ઓછી (D) એકેય નહીં
86	શુક્રપિંડનું વજન કેટલું હોય છે? (A) 5 ગ્રામ (B) 5.7 ગ્રામ (C) 5.5 ગ્રામ (D) 10 થી 15 ગ્રામ
87	શુક્રપીંડનો બ્લડ સપ્લાય કયો છે? (A) યુટેરાઈન આર્ટરી (B) ટેસ્ટીક્યુસર આર્ટરીઝ (C) ગેસ્ટ્રીક આર્ટરી (D) એકેય નહીં
88	એપીડીડાઈસીસ શું કરે છે? (A) શુક્રાણુઓનું ઉત્પાદન કરે છે (B) શુક્રાણુઓને સંગ્રહ કરે છે (C) અંડકોષો ઉત્પન કરે છે (D) એકેય નહીં
89	સ્ત્રીનું પ્રજનન અંગ કયું નથી? (A) પેનીસ (B) ગર્ભાશય (C) અંડપીંડ (D) ફેલોપીયન ટ્યુબ
90	મૂત્રાશયનો આકાર અને કદ કયા પરિબળને કારણે બદલાતા રહે છે? (A) સ્નાયુઓને કારણે (B) પાણીને કારણે (C) મૂત્રાશયમાં રહેલા મૂત્રનાં જથ્થા મુજબ (D) એકેય નહીં
91	ઈનવોલનટટી મસલ્સ કયાં આવેલા છે? (A) હાથના સ્નાયુઓ (B) હૃદય અને જઠરના સ્નાયુઓ (C) પગના સ્નાયુઓ (D) ઉપરમાંથી એકેય નહીં
92	સ્નાયુઓને કઈ રચના એકબીજાથી અલગ કરે છે? (A) હાડકાં (B) ફેસીયા (C) ચામડી (D) ધમનીઓ
93	સાઈનોવીપલ મેમ્બ્રેઈનનું સ્થાન કયાં છે? (A) સાંધાઓમાં (B) હાડકાના પોલાણમાં (C) પાયનતંત્રમાં (D) ઉપરના તમામ
94	સબકલેપીયન કઈ રીબથી શરૂ થઈ કલેવીકલ પર પૂરો થાય છે? (A) પહેલી (B) બીજી (C) પાંચમી (D) છઠ્ઠી
95	અસ્થિતંત્ર શેનું બનેલું છે? (A) સ્નાયુઓનું (B) હાડકાં અને કુર્યાં (C) ચામડી અને ચેતાઓ (D) ઉપરના તમામ
96	મણકા કેટલા હોય છે? (A) 33 (B) 25 (C) 30 (D) 26
97	લમ્બર(કમર)માં કેટલા મણકા હોય છે? (A) 5 (B) 6 (C) 7 (D) 8
98	આપણા શરીરમાં કુલ ફિમર બોન કેટલાં હોય છે? (A) 2 (B) 3 (C) 0 (D) 6
99	હૃદયનું સ્થાન છાતીમાં કયાં છે? (A) ડાબી બાજુએ (B) જમણી બાજુએ (C) વચ્ચે (D) છાતીના પૂરેપૂરા ભાગમાં
100	હૃદયની લંબાઈ કેટલી હોય છે? (A) 12 સે.મી. (B) 18 સે.મી. (C) 20 સે.મી. (D) 25 સે.મી.